

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านการเกษตรกรรม)

๑.๑ การปลูกมะม่วงนอกฤดู

ขั้นตอนในการให้ผลผลิต ดังนี้

๑. หลังจากเก็บผลผลิตมะม่วงเสร็จแล้ว จะตัดแต่งกิ่งประมาณปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม และใส่ปุ๋ยเคมี (นำปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๑๐ กระสอบ ผสมกับ ๔๖-๐-๐ จำนวน ๒ กระสอบ) ใส่อัตราต้นละ ๑-๒ กิโลกรัม (ตามขนาดของทรงพุ่ม ๑ เมตร) ประมาณ ๑๕-๓๐ วัน มะม่วงจะแตกใบอ่อน พอถึงระยะใบพวง

๒. หลังจากนั้น ประมาณปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม จะราดสารด้วยแพคโคบิวทราโซล ๑๐ และ ๑๕ โดยขุกรอบโคนต้นลึก ๑-๒ นิ้ว ผสมสารแพคโคบิวทราโซล ตามคำแนะนำกับน้ำสะอาด ๑-๒ ลิตร ราดรอบๆ บริเวณโคนต้น โดยการผสมสารจะใช้ตามพันธุ์ของมะม่วง มะม่วงพันธุ์เบา (น้ำดอกไม้ ฟาลัน หนองแซง) ใช้แพคโคบิวทราโซล ๑๐ และมะม่วงพันธุ์หนัก (มะม่วงแก้ว เขียวเสวย) จะใช้แพคโคบิวทราโซล ๑๕ โดยราดสารแพคโคบิวทราโซล อัตรา ๑๐ ซีซี/ทรงพุ่ม ๑ เมตร

๓. หลังจากราดสารแล้ว ประมาณ ๑๕-๒๐ วัน ใช้น้ำหมักจากหอยเชอรี่ (หอยเชอรี่ ๓ กิโลกรัม ผสมกากน้ำตาล จำนวน ๑ ลิตร และ อีเอ็ม จำนวน ๑ ลิตร หมัก ๑ เดือน) นำน้ำหมักที่ได้จากการหมักหอยเชอรี่ จำนวน ๑ ลิตร ผสมกับน้ำ ๒๐๐ ลิตร นำไปราดรอบโคนต้น ต้นละ ๑๐ ลิตร และใช้รำละเอียด จำนวน ๓ กิโลกรัม ผสมมูลไก่ ๕๐ กิโลกรัม และน้ำ ๒๐๐ ลิตร หมักในถังขนาด ๒๐๐ ลิตร หมักทิ้งไว้ประมาณ ๑๕ วัน) และนำน้ำหมักที่ได้จำนวน ๓ ลิตร ผสมน้ำ จำนวน ๒๐๐ ลิตร ไปใช้ราดโคนต้น จำนวน ๑๐ ลิตร/ต้น

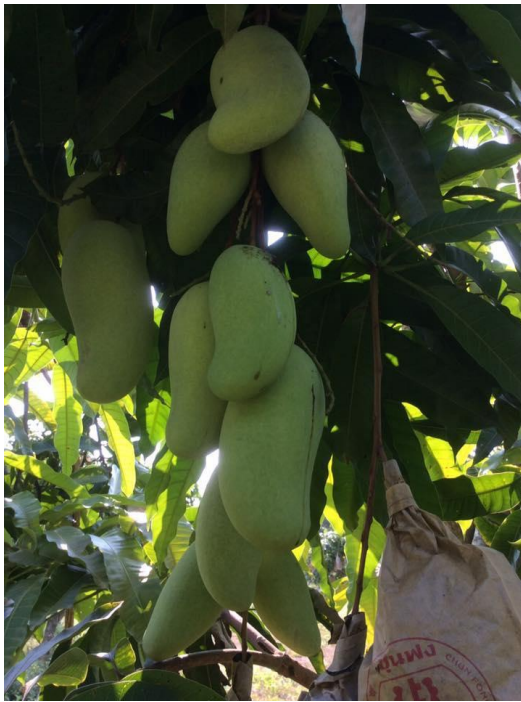
๔. หลังจากราดสารเสร็จแล้ว ในช่วงนี้จะเฝ้าพรวนดินระหว่างต้นและแถว เพื่อเป็นการกำจัดวัชพืชในสวน มะม่วงและดูแลรักษามะม่วง จะพบปัญหาการระบาดของแมลงค่อมทอง เพลี้ยไฟ จะป้องกันโดยใช้ (ไหล ตะไคร้หอม บอระเพ็ด ข่า อย่างละ ๒ กิโลกรัม ผสมกับกากน้ำตาล จำนวน ๑ ลิตร และ อีเอ็ม จำนวน ๑ ลิตร ใส่น้ำประมาณ ๑๐๐ ลิตร ทิ้งไว้ ๑๕ วัน) นำไปฉีดเพื่อป้องกันและกำจัดแมลงค่อมทองและเพลี้ยไฟ อัตรา ๑ ลิตร ผสมน้ำ ๒๐๐ ลิตร

๕. ประมาณเดือนตุลาคม มะม่วงที่ราดสารจะเริ่มแทงช่อดอกและออกดอก จะใช้ไทโอยูเรีย อัตรา ๑ กิโลกรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วต้น

๖. ระยะดอกตูม ใช้สมุนไพรที่หมักได้ ตาม ข้อ ๔ จำนวน ๑ ลิตร ผสมน้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดไล่แมลงพวก แมลง นูน และแมลงค่อมทอง หลังจากนั้น ประมาณ ๒๒-๒๔ วัน ดอกจะบานจะงดใช้สารเคมี เพื่อปล่อยให้ผึ้งผสม เกสร

๗. ระยะติดผลอ่อน จะใช้ฉีดสารเคมีกำจัดเพลี้ยจักจั่น ผสมกับสมุนไพรจากน้ำหมักจากหอยเชอรี่ (หอยเชอรี่ ๓ กิโลกรัม ผสมกากน้ำตาล จำนวน ๑ ลิตร และ อีเอ็ม จำนวน ๑ ลิตร หมัก ๑ เดือน) นำน้ำหมักที่ได้จาก

การหมักหอยเชอรี่ จำนวน ๑ ลิตร ผสมกับน้ำ ๒๐๐ ลิตร เสร็จแล้วนำไปราดโคนต้น ต้นละ ๑๐ ลิตร หรือใช้รำละเอียด จำนวน ๓ กิโลกรัม ผสมมูลไก่ ๕๐ กิโลกรัม และน้ำ ๒๐๐ ลิตร หมักในถัง ขนาด ๒๐๐ ลิตร หมักทิ้งไว้ประมาณ ๑๕ วัน) และนำน้ำหมักที่ได้ จำนวน ๓ ลิตร ผสมน้ำ จำนวน ๒๐๐ ลิตร ไปใช้ราดโคนต้น จำนวน ๑๐ ลิตร/ต้น จากนั้นแล้วให้น้ำโดยการสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติใส่ในแปลงมะม่วง ๘. ระยะผลแก่ ก่อนเก็บมะม่วง ประมาณ ๒๐-๓๐ วัน ให้น้ำให้ชุ่มทุก ๑๐ วัน และเริ่มให้น้ำลดลง

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านองค์กรชุมชน)

๒.๒ ศูนย์การเรียนรู้ปิดทองหลังพระสืบสานแนวทางพระราชดำริ

บนเนื้อที่กว่า ๒๐ ไร่บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยคล้าย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อันเป็นที่ตั้งของโครงการห่างจากตัวเมืองอุดรธานีประมาณ ๘๐ กิโลเมตรไปตามเส้นทางอุดรธานี-เลยถึงทางแยกเลี้ยวซ้ายไปผ่านอำเภอหนองวัวซอ ให้เลี้ยวซ้ายไปทางบ้านกุดหมากไฟ ระยะทางประมาณ ๒๒ กม.ก็จะถึงที่ตั้งของโครงการ

โดยโครงการเริ่มจากการก่อสร้างฝายกั้นน้ำเพิ่มอีก ๓ ฝายเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง จากนั้นมีการวางท่อไปยังกลุ่มผู้ใช้มีความยาวเกือบ ๒ กิโลเมตรสามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตรกว่า ๑,๘๐๐ ไร่ พร้อมทั้งยังมีส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชอายุสั้น ใช้น้ำน้อยเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งด้วย ทำให้น้ำกิน น้ำใช้ตลอดทั้งปี มีการปรับพื้นที่ใหม่ทั้งหมด โดยยึดตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ตามที่พระองค์ท่านได้ทรงวางแนวทางไว้ มีที่อยู่อาศัย ขุดบ่อเลี้ยงปลา ปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกไม้ผลไว้ริมรั้ว เลี้ยงหมู เป็ด ไก่ ทุกวันนี้เกือบจะไม่ต้องใช้จ่ายอะไรเลย แถมยังมีรายได้จากการเก็บผลผลิตขายเกือบทุกวัน

โครงการปิดทองหลังพระบ้านโคกล่าม-แสงอร่าม นับเป็นตัวอย่างความสำเร็จในการแก้ปัญหาชาวบ้านให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตามวิถีพอเพียงที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยใช้เป็นโครงการต้นแบบเพื่อต่อยอดขยายผลไปสู่อำเภออื่น ๆ ต่อไป

